

жества изъ нашитѣ градове и отъ носителитѣ на новата вѣра, християнството, нѣкои отъ които, въ Дуросторумъ, напримѣръ, понесли голѣми мъчения, защото не искали да се покланятъ на гения или на статуята на императора, единствена, на която били задължени да се покланятъ хората отъ всички други вѣри.

* *
*

Хубавитѣ градини, великолепитѣ обществени здания, каквото е билъ, напримѣръ, въ Никополъ тѣй наречениятъ **перипатусъ** съ неговитѣ сжщо тѣй голѣми градини, що сж го ограждали, ведно съ театритѣ и цирковетѣ, ни пренасятъ отъ религиозния животъ на тогочашнитѣ граждани въ тѣхния веселъ и приятенъ свѣтски животъ, какъвто изглежда, че сж водили особено много богатитѣ граждани и гражданки. Запазени сж отъ тогава разкошни и скъпоценни украшения, като огърлици, гривни, обеци, разнovidни игли за коси, пръстени, медальони и други, които ясно говорятъ за струпанитѣ богатства изъ тѣхъ. Въ единъ надписъ пакъ отъ Стара Загора пѣкъ срѣщаме името на едно дружество на едри търговци чакъ изъ Дакия, което ни разкрива източника на богатствата изъ старитѣ наши римски градове. Освенъ отъ данъци върху селянитѣ отъ тѣхната територия, освенъ занаята и търговската размѣна съ мѣстното и околното население, гражданитѣ използвали обширна-

та империя и завързали търговски връзки съ близкитѣ и далечни нейни земи. Само че ни липсватъ още факти, за да можемъ да си съставимъ и въ това отношение по-точна представа за тогочашния градски животъ.

Ние имаме, обаче, доста сигурни сведения изъ останалитѣ отъ тогава надписи по камѣнитѣ, отъ които можемъ да доловимъ нѣщо за реда и управлението въ градоветѣ. Върховенъ господарь надъ всѣка провинция билъ императорскиятъ намѣстникъ. Той билъ началникъ на войскитѣ, бдѣлъ да се подчиняватъ всички на императора, за почитането на неговия гений, за правилното постъпление на държавнитѣ данъци, за редовното снабдяване на войскитѣ съ провизии, за общия редъ и миръ. Въ всичко друго градоветѣ и отдѣленитѣ отъ градоветѣ села си имали мѣстно самоуправление.

Върховенъ господарь въ всѣки градъ билъ народътъ, подъ който римскитѣ управители разбирали заможнитѣ граждани. Народътъ се величае изъ надписитѣ съ епитета „най-могъщъ“. Той се свиквалъ въ народни събрания, дето избиралъ общински съветъ, или сенатъ. Нѣкои надписи наричатъ тозъ съветъ „най-свещениятъ съветъ“ Отъ срѣдата на съветницитѣ били избирани двама председатели. Съветътъ решавалъ съ согласието на народа всички въпроси по управлението, включително и кого да прогласи за почетенъ гражданинъ и да му из-